

ระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. 2519

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการจ่ายบำเหน็จลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า **"ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ. 2519"**

ข้อ 2. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2519 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. 2502

(2) ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2511

(3) ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2513

(4) ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2515

(5) ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2515

บรรดาระเบียบและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินบำเหน็จลูกจ้างอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

** ให้ปลัดกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 4. การส่งจ่ายบำเหน็จลูกจ้างตามระเบียบนี้ ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมบัญชีกลาง หรือผู้ที่อธิบดีกรมบัญชีกลางมอบหมาย ที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 8

** ข้อ 5. ในระเบียบนี้

"ลูกจ้างประจำ" หมายความว่า ลูกจ้างรายเดือน รายวัน และรายชั่วโมง ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม จ้างไว้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะประจำไม่มีกำหนดเวลาตามอัตราและจำนวนที่กำหนดไว้ โดยจ่ายค่าจ้างจากเงินงบประมาณ และให้รวมถึงลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างจากเงินทุนไปรษณีย์ด้วย แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึง

(1) ลูกจ้างประจำที่มีสัญญาจ้าง

(2) ลูกจ้างที่จ้างให้ปฏิบัติงานของส่วนราชการในต่างประเทศ

"ลูกจ้างชั่วคราว" หมายความว่า ลูกจ้างรายเดือน รายวัน และรายชั่วโมง ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม จ้างไว้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะชั่วคราว และหรือโดยมีกำหนดเวลาจ้าง โดยจ่ายค่าจ้างจากเงินงบประมาณ

"ค่าจ้าง" หมายความว่า ค่าจ้างอัตราปกติ ตามอัตราที่กำหนดจ่ายให้สำหรับการทำงานในระยะเวลาตามปกติ และหมายความรวมถึงเงินพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.) ด้วย

** "ค่าจ้างเดือนสุดท้าย" หมายความว่า ค่าจ้างทั้งเดือนที่ลูกจ้างควรจะได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนออกจากงาน ถ้าหากลูกจ้างนั้นมาทำงานเต็มตามเวลาที่กำหนด

** ลูกจ้างที่ได้รับค่าจ้างเป็นรายวันประเภทที่ทำงานมีวันหยุดประจำสัปดาห์ 1 วัน ให้คิดค่าจ้างยี่สิบเจ็ดวันเป็นค่าจ้างหนึ่งเดือน สำหรับประเภทที่ทำงานมีวันหยุดประจำสัปดาห์ 2 วัน ให้คิดค่าจ้างยี่สิบสามวันเป็นค่าจ้างหนึ่งเดือน

สำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างเป็นรายชั่วโมง ให้คิดค่าจ้างเจ็ดชั่วโมงเป็นค่าจ้างหนึ่งวัน เว้นแต่ลูกจ้างที่ได้กำหนดเวลาทำงานสำหรับหนึ่งวันเป็นอย่างอื่น ก็ให้คิดค่าจ้างตามจำนวนชั่วโมงที่ได้กำหนดเป็นค่าจ้างหนึ่งวัน แล้วคิดเป็นค่าจ้างหนึ่งเดือนตามวรรคก่อน

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ปีงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

หมวด 2

บำเหน็จปกติ

ข้อ 6. ลูกจ้างประจำซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากงานเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์นั้น เว้นแต่ลูกจ้างประจำของสำนักพระราชเลขาธิการและสำนักพระราชวัง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

*** ข้อ 7. ลูกจ้างประจำจะได้รับบำเหน็จปกติ เมื่อต้องออกจากงานด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (1) ลาออกโดยไม่มีความผิด และได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง หรือผู้ได้รับมอบหมายแล้ว
- (2) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และถูกลงโทษปลดออกจากราชการ
- (3) มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว
- (4) ป่วยเจ็บไม่อาจปฏิบัติหน้าที่การงานของตนโดยสม่ำเสมอ หรือโดยมีใบตรวจแพทย์ซึ่งทางราชการรับรองว่าไม่สามารถหรือไม่สมควรทำงานต่อไป
- (5) ขาดคุณสมบัติเกี่ยวกับสัญชาติ
- (6) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากไม่เป็นผู้อยู่ในสายการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (7) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากไปดำรงตำแหน่งกำหนด แพทย์ประจำตำบล สารวัตร กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
- (8) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากไปดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง
- (9) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากเป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนด ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
- (10) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากไปเป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (11) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากตกเป็นบุคคลล้มละลาย
- (12) ทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่ง
- (13) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานของตนให้มีประสิทธิภาพหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใด

- (14) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษปลดออกหรือไล่ออกได้ แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น ซึ่งถ้าให้ปฏิบัติงานต่อไปอาจจะเป็นการเสียหายแก่ทางราชการ
- (15) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากรับโทษจำคุกโดยคำสั่งศาล หรือต้องได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก
- (16) ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

บริบูรณ์

ในกรณี (1) และ (2) ต้องทำงานเป็นลูกจ้างประจำมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

ปีบริบูรณ์”

ในกรณี (3) และ (16) ต้องทำงานเป็นลูกจ้างประจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่ง

ปีบริบูรณ์”

*** ข้อ 8. บำเหน็จปกติที่จะจ่ายตามความในข้อ 7. ถ้าลูกจ้างประจำผู้มีสิทธิได้รับตายเสียก่อนได้รับเงินบำเหน็จปกติ เงินดังกล่าวย่อมเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

*** ข้อ 9. ลูกจ้างประจำผู้ใดตายในระหว่างรับราชการ ถ้าลูกจ้างประจำผู้นั้นได้ทำงานเป็นลูกจ้างประจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีบริบูรณ์ และความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากความประมาทชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง ให้จ่ายเงินบำเหน็จปกติเป็นจำนวนตามเกณฑ์คำนวณในข้อ 19 แก่ทายาทผู้มีสิทธิได้รับมรดก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยอนุโลม

เงินล่ำบำเหน็จปกติตามวรรคแรก ให้แบ่งจ่ายแก่ผู้มีสิทธิตามสัดส่วนของเงินมรดก โดยมีต้องกันส่วนเป็นสินสมรสก่อนแบ่ง เนื่องจากเงินดังกล่าวไม่ถือเป็นสินสมรส”

*** ข้อ 10. ลูกจ้างประจำผู้ใด มีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรืออยู่ในระหว่างถูกพักงาน ถ้าถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยเรื่องที่กระทำความผิดวินัยหรือก่อนคดีอาญาถึงที่สุด ให้เจ้ากระทรวงพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อน จะต้องได้รับโทษถึงไล่ออก หรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออก ทายาทของลูกจ้างประจำผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จปกติตามข้อ 9. ”

หมวด 3

บำเหน็จพิเศษ

ข้อ 11. ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวผู้ใดได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บ เพราะเหตุปฏิบัติงานในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงว่าไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ต่อไปได้อีกเลย นอกจากจะได้รับบำเหน็จปกติตามที่กำหนดไว้ในหมวด 2 แล้ว ให้ได้รับบำเหน็จพิเศษอีกด้วย เว้นแต่อันตรายที่ได้รับหรือการป่วยเจ็บนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง

สำหรับลูกจ้างชั่วคราวไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จปกติตามที่กำหนดไว้ในหมวด 2

ข้อ 12. การกำหนดอัตราบำเหน็จพิเศษ ให้เจ้าสังกัดเป็นผู้กำหนดตามสมควรแก่เหตุการณ์ ประกอบกับความพิจารณาคุณภาพของผู้นั้น ตามอัตราดังต่อไปนี้

- (1) ปฏิบัติหน้าที่ในเวลาปกติ ให้มีอัตราตั้งแต่หกถึงยี่สิบสี่เท่าของอัตราค่าจ้างเดือนสุดท้าย
- (2) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบการสงคราม การปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ให้มีอัตราตั้งแต่สามสิบหกถึงสี่สิบเท่าของอัตราค่าจ้างเดือนสุดท้าย

ในกรณีลูกจ้างชั่วคราว ให้ได้รับบำเหน็จพิเศษสามส่วนในสี่ส่วนของลูกจ้างประจำ

*** "ข้อ 13. ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราว ผู้ได้รับอันตรายดังกล่าวในข้อ 11. ถ้าถึงแก่ความตายเพราะเหตุนั้นก่อนได้รับบำเหน็จพิเศษไป ให้จ่ายบำเหน็จพิเศษแก่ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยอนุโลม ตามอัตราดังต่อไปนี้

- (1) ปฏิบัติหน้าที่ในเวลาปกติ เป็นจำนวนเท่ากับอัตราค่าจ้างเดือนสุดท้ายสามสิบเดือน
- (2) ปฏิบัติหน้าที่ในเวลาดังกล่าวในข้อ 12 (2) เป็นจำนวนเท่ากับอัตราค่าจ้างเดือนสุดท้ายสี่สิบแปดเดือน

เงินบำเหน็จพิเศษตามวรรคแรก ให้แบ่งจ่ายแก่ทายาทผู้มีสิทธิตามสัดส่วนของเงินมรดก โดยมีต้องกันส่วนเป็นสินสมรสก่อนแบ่ง เนื่องจากเงินดังกล่าวไม่ถือเป็นสินสมรส

ในกรณีลูกจ้างชั่วคราวตาย ให้ได้รับบำเหน็จพิเศษสามส่วนสี่ของลูกจ้างประจำ"

*** "ข้อ 14. ยกเลิก"

ข้อ 15. ในกรณีที่ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บตามข้อ 11. หรือถึงแก่ความตายตามข้อ 13. ถ้าลูกจ้างผู้นั้นหรือทายาทแล้วแต่กรณี มีสิทธิได้รับทั้งบำเหน็จพิเศษตามระเบียบนี้ เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยตามกฎหมายว่าด้วยสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม เงินค่าทดแทน ตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินค่าทดแทนและการพิจารณาบำเหน็จความชอบในการปราบผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ หรือเงินอื่นในลักษณะเดียวกันจากทางราชการหรือจากหน่วยงานอื่นที่ทางราชการสั่งให้ไปปฏิบัติงาน ให้เลือกรับได้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่จะเลือก

หมวด 4

การนับเวลาทำงานของลูกจ้างประจำสำหรับคำนวณจ่ายบำเหน็จปกติ

ข้อ 16. การนับเวลาสำหรับคำนวณจ่ายบำเหน็จปกตินั้น ให้เริ่มนับตั้งแต่วันเริ่มเข้าปฏิบัติงานโดยได้รับค่าจ้าง แต่ไม่ก่อนวันที่มีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์จนถึงวันก่อนออกจากงานหรือก่อนวันพ้นจากหน้าที่ และไม่หลังจากวันสิ้นปีงบประมาณของปีที่อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หรือจนถึงวันที่ถึงแก่ความตายแล้วแต่กรณี

ลูกจ้างประจำของสำนักราชเลขาธิการและสำนักพระราชวังที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว แต่มีการต่อเวลาทำงานให้นับเวลาทำงานสำหรับคำนวณบำเหน็จปกติต่อไปได้จนถึงก่อนออกจากราชการ แต่ไม่หลังจากวันที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ลูกจ้างประจำผู้ใดไม่ได้รับค่าจ้างเพราะลา ขาดงาน ถูกสั่งพัก ให้ตัดเวลาทำงานสำหรับคำนวณบำเหน็จปกติลงตามส่วนแห่งวันที่ไม่ได้รับค่าจ้างนั้น

ลูกจ้างประจำผู้ใดถูกตัดอัตรามาจากข้าราชการวิสามัญโดยไม่ได้รับเงินทดแทน ให้นำเวลาราชการตอนเป็นข้าราชการวิสามัญรวมกับเวลาตอนเป็นลูกจ้างประจำเพื่อประโยชน์ในการคำนวณจ่ายบำเหน็จปกติได้

ลูกจ้างประจำไปรับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารโดยมิได้รับบำเหน็จเมื่อออกจากกองประจำการ หรือได้รับการลาพักเพื่อรอการปลดโดยไม่มีความเสียหาย แล้วกลับเข้าทำงานเป็นลูกจ้างประจำในสังกัดเดิมภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ก็ให้นำเวลาตอนก่อนไปรับราชการทหารกองประจำการ และเวลาระหว่างรับราชการทหารกองประจำการ รวมเป็นเวลาทำงานสำหรับคำนวณ

การนับเวลาตอนไปรับราชการทหารดังกล่าวในวรรคก่อนนั้น ให้นำนับตั้งแต่วันที่เข้าประจำการในกองประจำการ จนถึงวันออกจากกองประจำการ หรือวันที่ได้รับการลาพักเพื่อรอการปลด แต่ไม่รวมถึงเวลาที่ต้องชดเชยตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

* ข้อ 17. ลูกจ้างประจำผู้ใดถูกสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างที่มีการรบ การสงคราม การปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ก็ให้นำเวลาทำงานที่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นเป็นทวีคูณได้

ลูกจ้างประจำผู้ใดประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก ให้นำเวลาทำงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวีคูณ

ในกรณีที่ลูกจ้างประจำมีเวลาทำงานซึ่งอาจนับเป็นทวีคูณในเวลาเดียวกันได้หลายประการ ให้นำเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณแต่ประการเดียว

ความในวรรคสอง วรรคสาม มิให้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างประจำซึ่งออกจากงานก่อนวันที่

1 ตุลาคม 2525

หมวด 5

วิธีคำนวณจ่ายบำเหน็จปกติ

** ข้อ 18. การนับเวลาทำงานสำหรับคำนวณจ่ายบำเหน็จปกติ ให้นำเป็นจำนวนเดือนสำหรับจำนวนวัน ถ้ามีหลายตอนรวมกันแล้วนับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน เศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันให้นับเป็นหนึ่งเดือน

** ข้อ 19. บำเหน็จปกติที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างตามข้อ 7. มีจำนวนเท่ากับค่าจ้างเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนเดือนที่ทำงานหารด้วยสิบสอง

การคำนวณบำเหน็จลูกจ้าง ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดทิ้ง

** ข้อ 20. การยื่นเรื่องขอรับบำเหน็จลูกจ้าง ให้ทำตามแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

หมวด 6

บทเฉพาะกาล

ข้อ 21. ลูกจ้างประจำผู้ใดทางราชการสั่งให้ไปปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในส่วนราชการอื่น หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นก่อนวันใช้ระเบียบนี้ โดยไม่ได้รับค่าจ้างทางสังกัดเดิม ให้นำเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ไปปฏิบัติงานนั้น เป็นเวลาสำหรับคำนวณจ่ายบำเหน็จปกติได้

ประกาศ ณ วันที่ 21 มกราคม 2519

(ลงชื่อ) บุญชู โรจนเสถียร

(นายบุญชู โรจนเสถียร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

- * ข้อ 16 (เฉพาะวรรค 5) และข้อ 17 แก้ไขตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2526 ประกาศ ณ วันที่ 18 พฤษภาคม 2526
- ** ข้อ 3 ทวิ, 4, 5, 7(3), 18, 19, 20 แก้ไขตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534 ประกาศ ณ วันที่ 16 กันยายน 2534
- *** ข้อ 7, 8, 9, 10, 13 แก้ไข และข้อ 14 ยกเลิกตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2537